

FALKÖPINGS KOMMUN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet Floby 2023-2024

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Plan mot diskriminering och kränkande behandling	2
Vision	2
Innehåll.....	2
Förebyggande och främjande arbete.....	2
Årligt arbete kartläggning → uppföljning	2
Hur görs denna plan känd bland barn, elever och föräldrar?.....	3
Definitioner	4
Definition diskriminering.....	4
Definition kränkande behandling.....	4
Rutiner.....	5
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	5
Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av personal.....	5
Riskbedömning/-analys	5
Undersökning och kartläggning	6
Kartläggningsmetoder.....	6
Analysera	6
Åtgärda	6
Följa upp.....	7
Uppföljning augusti 2020	7
Hur eleverna involveras	8
Hur personal involveras	8
Läsårsvis planering för genomförandet och upprätthållandet av detta dokument - Årshjul 8	
Telefonnummer och kontaktuppgifter	9
Bilaga 1 – underlag för analys	10

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vision

Skolan ska vara en trygg, utvecklande och trivsamt miljö, där grundläggande demokratiska värden råder och där alla människors lika värde främjas. Ledningsgruppen och all personal på Enhet Floby tar helt och hållet avstånd från handlingar som direkt eller indirekt kränker principen om alla människors lika värde i överensstämmelse med diskrimineringslagen och skollagen. Vi arbetar aktivt för att odla god självkänsla och en positiv framtidstro. Alla elever har rätt att vistas i en skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vår vision är att inget barn som går på Enhet Floby ska utsättas för diskriminering eller kränkningar. Vi tillämpar nolltolerans mot kränkningar.

Innehåll

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska enligt Barn- och Elevombudet innehålla:

- Beskrivning över vad personalen ska göra om det händer något akut. Hur det förebyggande arbetet ska gå till och följas upp.
- Hur eleverna ska delta i arbetet med att göra, följa upp och utvärdera planen.
- Det ska även beskrivas hur planen ska göras känd bland barn, elever och föräldrar.

Förebyggande och främjande arbete

På Enhet Floby arbetar samtlig personal förebyggande genom att skapa och bibehålla starka relationer till de enskilda eleverna genom hög vuxennärvaro under och utanför lektionstid. Till exempel rör sig s.k. rastvärdar på skolgårdarna och i skolans lokaler. "Fredagsfikat" är en schemalagd stund där elever samt personal får tillfälle att fika tillsammans på "lektionstid". Skolkuratorerna arbetar utifrån princip om hög tillgänglighet dels genom sin placering på högstadiet men också genom lektionsbesök samt planerade och styrda rastaktiviteter för att undvika utanförskap m.m.

Elevhälsan arbetar hälsofrämjande, utifrån ett salutogent perspektiv, med att stärka och bibehålla elevernas psykiska, fysiska och sociala välbefinnande – dels genom att skolkuratorernas kontor är placerat centralt i skolan (högstadiet) med hög tillgänglighet för eleverna, och dels genom arbete i klassrummen och andra undervisningssammanhang utifrån sina respektive områden.

Årligt arbete kartläggning → uppföljning

För att förebygga diskriminering och kränkande behandling arbetar personalen på Enhet Floby med att årligen undersöka, analysera, åtgärda och följa upp riskfaktorer för diskriminering och kränkande behandling. Det kan t.ex. röra sig om fysiska platser som eleverna finner otrygga. Arbetet sker i fyra steg:

1. **Undersöka** om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling eller andra hinder för enskildas rättigheter och möjligheter.

2. **Analysera** orsakerna till de risker som upptäckts.
3. Genomföra de **åtgärder** som kan krävas för att förebygga diskriminering och/eller kränkande behandling.
4. **Följa upp** och **utvärdera** arbetet.

Hela processen ansvaras för och dokumenteras av representanter från respektive avdelning (Odensbergsskolan F-6, Floby skola F-6 och Floby skola 7-9) i en s.k. trivselgrupp och redovisas i arbetslagen enligt Enhet Flobys årshjul, samt på skolornas respektive hemsida. Elevråden är också behjälpliga i arbetet genom att rutinmässigt ställa frågor i klasserna som rör trivsel och trygghet och återkoppla svaren till klasserna och trivselgruppen. Vidare sker veckovisa klassgenomgångar inom personalgrupperna där dylika frågor lyfts.

Hur görs denna plan känd bland barn, elever och föräldrar?

- Tillgänglighet på hemsidan.
- Information på utvecklingssamtal.
- Information till klasserna via mentorer och elevrådsrepresentanter.
- Information på TV-skärmarna på Floby skola 7-9 via QR-kod/länk.

Definitioner

Definition diskriminering

Orättvis behandling av ett barn jämfört med något annat barn i en liknande situation.

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas eller behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation, i samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering kan vara en regel eller rutin som verkar neutral men som särskilt missgynnar personer enligt någon av diskrimineringsgrunderna. (Källa och läs mer på Diskrimineringsombudsmannen <http://www.do.se>).

Trakasserad på grund av någon av diskrimineringsgrunderna innebär att en eller flera elever blivit trakasserad och/eller kränkt utifrån någon av diskrimineringsgrunderna, exempelvis genom rasistiska tillmälen eller p.g.a. funktionsnedsättning.

Definition kränkande behandling

”Definitionen av kränkande behandling är enligt 6 kap 3 § skollagen ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar”. (Källa och läs mer på Skolinspektionen <http://www.skolinspektionen.se> eller Barn- och Elevombudet <http://beo.skolinspektionen.se>).

Rutiner

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om någon i personalen blir vittne till kränkande behandling ska denne omedelbart stoppa händelsen. Personal som fått reda på att en elev känner sig kränkt, eller själv upplever att en elev blivit kränkt, anmäler detta omgående via Falnet → Draftit. På Falnet hittas "Anmälan kränkande behandling" under Mina program (förväxlas ej med programmet som heter "KB Process - Draftit").

Exempel på tillgängliga åtgärder: enskilda samtal med elever och föräldrar, kuratorssamtal, elevhälsokonferens, ökad vuxennärvaro (t.ex. kan elevassistent sättas in i en grupp under en period), bestämda platser i lektionssalen och planerade gruppindelningar, ökade rastvärds insatser, hantering enligt skollagen 5 kap. 6-14§§.

Då kränkningar skett på fritidstid informeras berörda elevers mentorer om händelsen. Då kränkningar sker under skoltid informeras de berörda elevernas fritidspersonal om händelsen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av personal

Om någon i personalen uppges ha utsatt en elev för diskriminering eller kränkande behandling startar rektor omgående en utredning enligt följande:

- 1.** Rektor har samtal med den elev som upplever sig kränkt. Rektor dokumenterar samtalet i blankett "Anmälan om kränkande behandling".
- 2.** Rektor har samtal med berörd personal.
- 3.** Rektor kallar vårdnadshavare till elevhälsokonferens. Om kränkande behandling har skett kontaktar rektor omedelbart huvudman och personalplanerare. Berörd personals arbete omfördelas under dagen. Beslut fattas enligt arbetsrättsliga åtgärder. Kontakt tas med berörd personals fackförbund.

Vid kränkning från personal ansvarar rektor för uppföljning.

Riskbedömning/-analys

Inför varje schemabrytande aktivitet genomför ansvarig personal en riskbedömning enligt dokumentet "Riskanalys – Aktivitet utanför skola, fritidshem, förskola" på FALNET.

Undersökning och kartläggning

Kartläggningsmetoder

Analys av statistik över anmälningar om kränkande behandling, årlig enkätundersökning, årlig trygghetsvandring, årlig kommungemensam kartläggning i år 8.

Analysera

Sammanställning och analys av enkätundersökning HT-22

Eleverna svarar årligen på en trivselenkät som är utarbetad av Floby skolas Trivselgrupp där representanter ur personalgruppen ingår, såväl från 7-9 som lägre åldrar. Efter enkäten som genomfördes ht-23 kan vi konstatera att trivseln och tryggheten generellt sett är hög på högstadiet. Nedan följer vår analys av underlaget samt förslag till vilka åtgärder som ska vidtas utifrån undersökningen.

En majoritet av eleverna upplever sig trivas bra med lärare och övrig personal även om killarna i högre grad än tjejerna svarat positivt på frågan. I flera år har vi sett att eleverna haft en positiv uppfattning till mängden skolarbete, men nu ser vi tyvärr en liten försämring i årets undersökning. Framförallt verkar det vara mängden prov under veckorna som skapar stress. Även här ser vi en skillnad mellan könen, då killarna generellt verkar känna mindre stress kopplat till skolarbetet.

På frågan om arbetsron i klassrummet är majoriteten överlag nöjda även om vi kan se ett något lägre siffror än föregående år.

Överlag känner sig eleverna trygga i skolans lokaler och på väg till skolan, men här finns det sorgligt nog en stor skillnad mellan könen. 90 % av killarna känner sig trygga överallt i skolan medan enbart 64 % av tjejerna känner på samma sätt. Den stora skillnaden är säkert kopplat till det som händer i samhället i övrigt men vi i skolan behöver ändå vara medvetna om detta och fundera på vad vi kan göra för att motverka dessa tendenser.

92 % av eleverna uppger att de vet vem de ska prata med om de mår dåligt. På Floby skolan prioriterar och värdesätter vi det relationskapande arbetet mycket och detta arbete verkar ändå ha varit lyckosamt trots en del personalförändringar under senare tid.

När det kommer till frågan om eleverna tycker att alla på skolan behandlas lika med avseende på diskrimineringsgrunderna har killarna under flera år uppgett att de inte upplever att alla behandlas lika. Årets undersökning visar på helt andra siffror och nu är det istället fler tjejer än killar som upplever att eleverna behandlas olika.

Skillnaden mellan könen blir också tydlig i frågan som handlar om upplevda kränkningar och trakasserier på nätet. Här svarar 36 % av tjejerna (en liten ökning sedan tidigare år) att de någon gång upplevt trakasserier på sociala medier medan motsvarande siffra för killarna är i stort sett oförändrad på 10 %. När det gäller upplevda trakasserier i skolan svara 78 % av tjejerna att de aldrig upplevt detta medan 94,5 % av killarna svara samma sak.

Åtgärda under 2023

Det åtgärdande arbetet pågår alltså utifrån det underlag vi får in från eleverna. I november genomförs enkäter som omfattar samtliga på enheten (såväl elever som personal) som har trivsel och trygghet som utgångspunkt. Under januari, februari och mars sammanställs också materialet som mentorerna för de lägre åldrarna samlat in via Unikum på utvecklingssamtalen. I de yngre åldrarna har vi också börjat använda oss av sociogram för att få en bättre bild av hur eleverna trivs i skolan.

Utifrån trivselundersökningen som gjordes på högstadiet under HT-23 behöver följande åtgärdas på 7-9 inför kommande läsår:

- Se till att vi bibehålla och upprätta arbetsron och ordningsreglerna. Detta måste hållas levande och ständigt aktualiseras.
- Utvärdera mobilförbudet.
- Se över möjligheten att utöka arbetet kring tjejernas upplevelse av otrygghet i och utanför skolan.
- Tjejer och killar svarar väldigt olika på hur eleverna på skolan behandlas. Många elever har också kommenterat att en del elever favoriseras, detta måste vi ta upp och fundera på i arbetslagen.
- Fortsätta samverka med aktörer utanför skolan för att försöka minska kränkningar och trakasserier på sociala medier.
- Se över provschemat och diskutera hur vi fördelar prov och läxor så det blir en rimlig nivå.

Följa upp

Uppföljning av de åtgärder som blivit ett resultat av enkät- och utvecklingssamtalsundersökningarna sker i augusti månad. Genomförs av respektive arbetslag (Odensberg, Floby F-6 och Floby 7-9) samt elevrådet.

Uppföljningen som gjordes under augusti 2023

- Som ett steg i att förbättra arbetsron i klasserna samt skapa trygghet i korridorer och omklädningsrum infördes mobilförbud inför läsårsstarten. Detta ska utvärderas i dec-23.
- Det relationella arbetet är uttalat och fortgår över hela verksamheten. På högstadiet har detta arbete också utökats med FN –galan som blir ytterligare en arena för att öka samarbetet med eleverna och ett tillfälle att också beröra värdegrundsarbetet.
- För att försöka minska kränkningar och trakasserier på sociala medier och i skolan kommer eleverna i år 8 från v 45 påbörja ett projektarbete som bla berör detta.
- För att minska stressen hos eleverna och skapa mer luft i schemat har vi återgått till långdag på fredagar.
- Som ett ytterligare arbete kring elevernas mående kommer skolan inleda ett samarbete med UPH (Ungas psykiska hälsa) där eleverna i år 7 under hösten kommer

att få delta i en workshop som rör stress och eleverna i år 8 kommer under våren arbeta med workshopen som berör självkänsla.

Hur eleverna involveras

Eleverna svarar på årlig enkätundersökning, trygghetsvandring genomförs årligen av eleverna tillsammans med sina mentorer, återkommande punkt på klass- och elevråd varefter en dialog förs med elevskyddsombud och rektor.

Hur personal involveras

All personal har ansvar för att göra Anmälan om diskriminering och kränkande behandling, incidentrapportering, att medverka i genomförandet och analys av den årliga kartläggningen enligt årshjulet nedan.

Läsårsvis planering för genomförandet och upprätthållandet av detta dokument - Följande planering gäller för och genomförs av skolpersonalen. Planeringen skall läsas som ett "årshjul" med början i augusti och slut i juni.

Augusti

- Gå igenom maj månads utvärdering (är åtgärderna genomförda?)

November

- Kartläggning, enkätundersökningar och underlag från utvecklingssamtal
  - o På Odensberg och Floby F-6 sammanställs enkäten som eleverna fyller i på Unikum inför utvecklingssamtalen klassvis, varefter respektive arbetslag i Odensberg, Floby F-6 och Floby 7-9, analyserar resultatet utifrån frågorna i Bilaga 1 – underlag för analys.
  - o På Floby 7-9 genomförs enkäten Trivselenkät år 7-9 (Google formulär) klassvis varefter resultatet analyseras av arbetslaget.
- Trygghetsvandring, mentorer tillsammans med sin respektive klass
  - o Mentorer på hela enheten promenerar tillsammans med sina respektive klasser runt i sin skolmiljö (Odensberg, F-6, 7-9) och markerar i en karta (Bilaga 2) med röd penna baserat på var eleverna upplever otrygghet. Underlaget som samlas in sammanställs sedan skriftligen av arbetslaget. Åtgärder som behöver vidtas presenteras i analysen.

Januari (K-dag) t o m mars

- Analys av insamlat material från enkät- och utvecklingssamtalsundersökningar samt trygghetsvandring läggs till Plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Bestämna åtgärder och skriva in dessa i detta dokument som ska vara färdigställt i slutet av mars
- Plan mot diskriminering och kränkande behandling läggs ut på hemsidan

Maj

- Utvärdera förebyggande och främjande åtgärder (arbetslag och elevråd)

Telefonnummer och kontaktuppgifter

Rektorer

Per Linderoth, rektor: 0515- 88 65 67 per.linderoth@falkoping.se

Katarina Lundgren biträdande rektor: 0515- 88 65 76 katarina.lundgren@falkoping.se

Elevhälsoteamet

Linda Westin Mann, skolkurator: 079-062 25 00, linda.westin@edu.falkoping.se

Carlos Vergara, skolkurator: 072-242 03 66, carlos.vergara@falkoping.se

Birgitta Hermansson, skolsköterska: 0515 -88 65 87 birgitta.i.hermansson@falkoping.se

Anna-Lena Florén, specialpedagog F-6, Odensberg: 070-541 86 33 anna-lena.floren@edu.falkoping.se

Anna Kalin, specialpedagog 7-9: 072-506 82 04, anna.kalin@falkoping.se

Malin Finn, skolpsykolog: 0515-88 54 66

Bilaga 1 – underlag för analys

Frågorna som ställs till eleverna under utvecklingssamtalet kan delas in i tre grupper: *trivsel*, *arbetsmiljö* och *kunskapsinhämtning*. Som hjälpmedel för att genomföra analysen kan följande frågor besvaras angående de olika grupperna. Tänk på att analysen ska kunna kopieras in i *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* och bör därför framställas som en löpande text och inte som det ser ut nedan (d.v.s. med 1 a, b, c, o.s.v.). Detta är endast tänkt som ett hjälpmedel; man får ju ut mer information från utvecklingssamtalen än vad som hämtas in via frågorna på Unikum.

På följande sätt har vi grupperat frågorna, självklart skulle frågorna gå att dela in annorlunda och genom andra perspektiv:

- Trivsel
  - Jag trivs i min klass
  - Elever och vuxna behandlar mig väl
  - Jag behandlar vuxna på skolan väl
  - Jag behandlar elever på skolan väl
  - Jag använder ett vårdat språk (t.ex. svär inte)
- Arbetsmiljö
  - Jag tycker att det är arbetsro på lektionerna
  - Jag bidrar själv till att det är arbetsro på lektionerna
- Kunskapsinhämtning
  - Jag kommer i tid till mina lektioner
  - Jag använder lektionstiden så att jag hinner med mitt skolarbete
  - Jag gör mitt bästa för att lära mig så mycket som möjligt
  - Jag kan använda tips och råd (respons) av lärare och kamrater för att utveckla mitt arbete

Nedan följer de frågeställningar som är tänkta som hjälpmedel för att genomföra analysen:

1. Trivsel
  - a. Hur ser trivseln ut för skolan som helhet? (Procent av barnen som svarat positivt, d.v.s. alternativ 3 eller 4)
  - b. Är det någon eller några klasser som skiljer ut sig från mängden?
  - c. Vad ligger till grund för det som barnen uttrycker som negativt?
  - d. Vilka åtgärder behöver sättas in för att öka trivseln?
2. Arbetsmiljö
  - a. Hur ser barnen på skolan generellt på sin arbetsmiljö? (Procent av barnen som svarat positivt respektive negativt på frågorna om arbetsmiljö)
  - b. Är det någon eller några klasser som skiljer ut sig från mängden?
  - c. Vad ligger till grund för det som barnen uttrycker som negativt?
  - d. Vilka åtgärder behöver sättas in för att förbättra arbetsmiljön för barnen?
3. Kunskapsinhämtning

- a. Hur använder eleverna generellt lektionstiden för att tillgodogöra sig kunskaperna?
- b. Är det någon eller några klasser som skiljer ut sig från mängden?
- c. Hur kan man hjälpa de som eventuellt förhåller sig negativt till sin kunskapsinhämtning? Vilka åtgärder kan sättas in?